

MELDING
om
FISKEBIOLOGISKE GRANSKINGAR

i
ROGALAND

1974

Namnet på vatnet Øyvindsvatnet
Kommune Tysvær

Feltarbeidet, vidare arbeid med materialet
og skriving av meldinga, er utført av Roga-
land Skogselskap v/ E. Berg etter retnings-
liner frå, og i nært samarbeid med, Konsulenten
for ferskvannsfiske i Vest-Norge, herr Øyvind
Vasshaug.

F O S T O L V A T N E T

Fiskeanalysen vart foretken den 8. august 1974.

Vatnet ligg i Suldal kommune, sør for Økstravatnet og Krokavatnet, og med Dyrdalshei i vest.

Arealet er omlag 4.5 ha og h.o.h 300 m.

Djupna på vatnet er ikkje målt, men det ser ut til å vera jamt-over eit grunt vatn.

Stranda består for ein stor del av stein og fjell som går over til gjermebotn mot djupet.

Vegetasjon og nedslagsfelt.

Botngras, nøkkeroser, flotgras, siv- og algevegetasjon vil ein finna frå stranda og ut mot djupet.

Nedslagsfeltet femner om skogsmark, myr og fjell. Det veks ein del blandingskog av furu og bjørk.

Noko hovudtilsig har ikkje dette vatnet, men mindre bekketilsig fell inn ymse stader.

Avlaupet renn ut i nord og går til sjøen ved Fuglastein.

Dei kjemiske tilhøva.

Siktedjupet er 2.5 m og fargen på vatnet sterkt gullig-brun.

Dette tilseier påverknad av humus (myr).

Surheita pH er målt til 5.4 som er godt brukande for aure.

Innhaldet av kalk (CaO) er 1.0 mg/l og den totale hardheita 2.5 mg/l. Vatnet må såleis karakteriserast som kalkfattig og pH utsett for store svingningar gjennom året.

Leiingsemna $K_{18} = 27.0 \times 10^{-6} \text{ ohm}^{-1} \text{ cm}^{-1}$.

Gjennomstrøyminga er liten.

Faunaen i vatnet.

Det vart teke botnprøver på 2.0 og 5.0 m djup og ein kom til fylgjande resultat:

På 2.0 m vart det funne 2 fjærmygglarver tilsvarande 20 individ pr. m^2 .

5.0 meteren gav som resultat 1 fjærmygglarve, 1 svevemygglarve og 2 muslingar - i alt 4 individ pr. m^2 .

Samla resultat syner at det er lite med næringsdyr i vatnet.

For å få greie på kva fisken eigentleg ernærte seg av, på det tidspunkt analysen vart foretken, tok vi mageprøver av 3 fiskar og her vart det funne buksvømmere, vårflugelarver, fjærmygglarver, myggupper, linsekreps, vannkalvlarver, vannlopper, øyenstikker-larver, sikader, mygg og maur. Ein ganske allsidig meny.

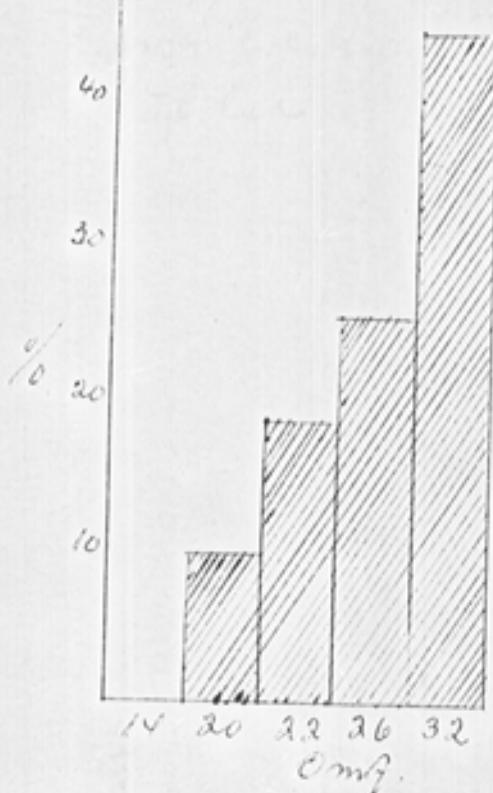
Planktonprøver.

Det vart teke eit horisontaltrekk på ca. 50.0 m, med planktonhov, og prøven må karakteriserast som medels rik.

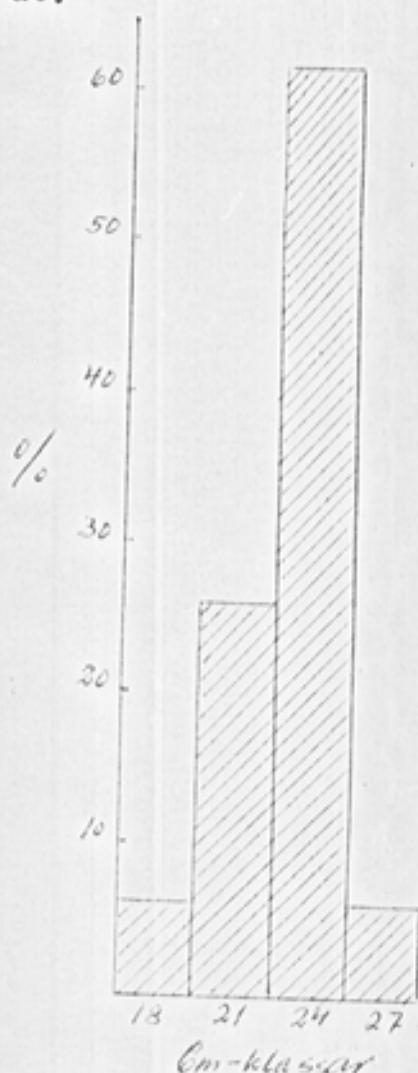
Fisk m.v.

Auren er einerådande i vatnet.

Det vart sett ut 5 garn av ymse maskestorleik og resultatet etter 1 fangstnatt vart 31 aurar. Fordeler vi fangsten på omfara får vi denne grafiske framsyninga.

Set vi opp ei grafisk framsyning av fangsten fordelt på cm-klassar vil denne sjå slik ut.

Det vart teke prøver av alle fiskane og av desse var 1 lys-rød - resten kvite i fiskekjøttet.

Vidare var der 14 hanfiskar og 16 hofiskar - ei normal kjønnsfordeling.

Ingen av fiskane var angripne av parasittar.

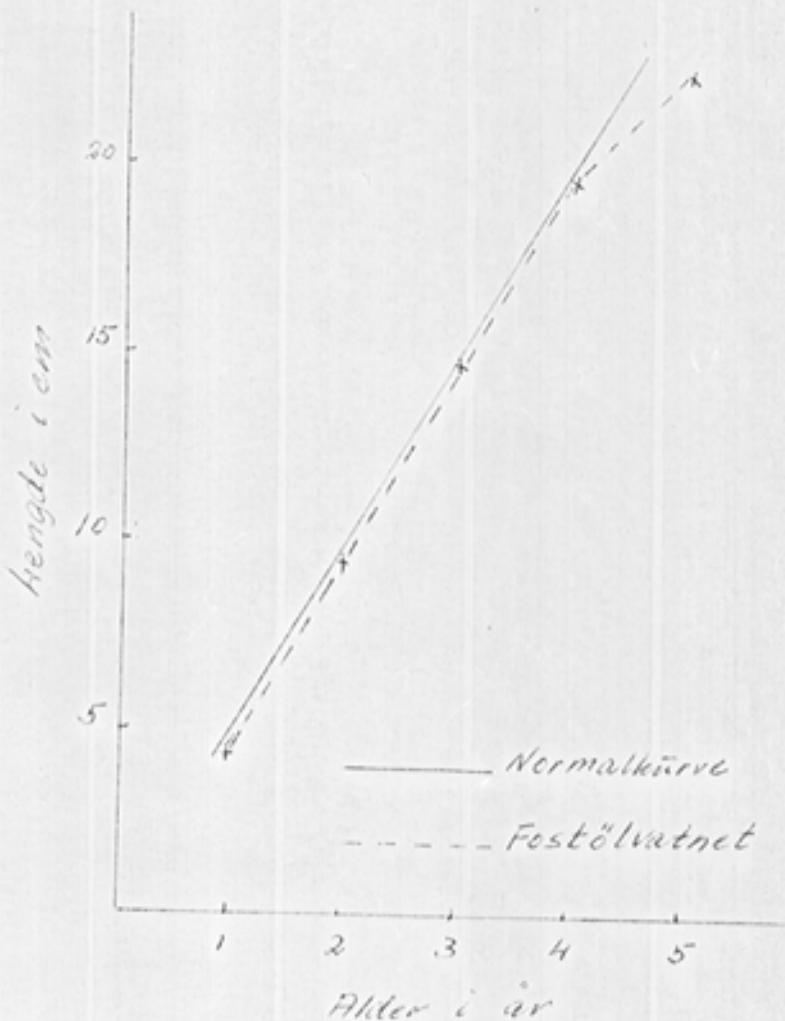
Medel fyllingsgrad 3.0.

Ser vi på medellengda, og den årlege lengdetilveksten av prøve-fiskane vil dette gå fram av oppstillinga nedanfor.

	Alder ved vinter				
	1år	2år	3år	4år	5år
Medellengde i cm	4.3	9.4	14.8	19.7	22.5
Årelig lengdetilvekst i cm	4.3	5.1	5.4	4.9	2.8
Antall fiskar	31	31	31	29	17

Medel kondisjonsfaktor = 1.19 tilseier fisk av mykje god kvalitet.

Set vi opp ein vekstkurve for fisken i Fostølvatnet og samanliknar denne med normalkurven for Vestlandet (5cm pr. år) vil denne sjå ut som synt nedanfor.

Som vi her vil sjå, syner fisken i Fostølvatnet stort sett ein normal lengdetilvekst fram til 4 års alder, men frå denne tid går veksten noko attende. Fisken går mot ei maksimallengd på ca. 25 cm. Det vil sjølv sagt finnast fiskar som er større enn dette, men der er neppe mange av desse.

Konklusjon:

Ut frå dei foretekne prøvene må vatnet karakteriserast som noko næringsfattig og med eit fiskebestand som stort sett tilsvarar vatnet si bæreminne.

Dei kjemiske tilhøva er ikkje ideelle, men godt brukande for aure. Botnprøvene, saman med planktonprøven, gav eit noko magert resultat men mageprøvene syner at mange arter av næringsdyra er representert.

Omfarfordelinga syner at det er småfisken som dominerer og storparten av fisken vil vera i gruppa 24 cm.

Det er som kjent nedslagsfeltet som spelar ei avgjerande rolle når det gjeld næringstilgang, og fylgjeleg fiskeproduksjon, i eit vatn. Består dette av kultivert mark vil alltid tilsiga herfrå føre verfulle næringssstoff med seg og som vil koma vatna til gode. Dette vil gi seg utslag i ein frodig vegetasjon i og omkring vatnet og gi gode vilkår for alger og anna plankton som er sjølve næringgrunnlaget i eit vatn.

Nedslagsfeltet for Fostolvatnet er noko skrint og fylgjeleg blir det lite med mineralstoff som gjennom tilsiga blir tilført vatnet. Bufferemna blir såleis svak og pH utsette for store svingningar. Dette p.g.a. den sure nedbøren vi i dag får og som nedslagsfeltet ikkje er i stand til å nøytraliserer fullt ut.

Fisken vi fekk var av god kvalitet og mykje tyder på at fiskebestandet er bra avpassa til næringssforrådet.

Gytetilhøva er særskilt dårlige, men dei ser likevel ut til å vera gode nok for å sikre ei tilfredestillande rekruttering.

Praktiske tiltak.

Då det frå før av er starta opp eit grunneigarlag i området, bør Fostolvatnet inngå i dette.

Vidare må ein gå i gang med sal av fiskekort for stangfiske. Garnfiske må grunneigarane ha eineretten til og då berre til regulering av bestandet.

Skulle det bli stor pågang av sportsfiskarar, slik at bestandet blir for hardt skatta, kan ein retta på dette ved å setje ut noko settefisk.

I det heile er det eit lite og oversiktelegt vatn, så grunneigarane kan føre fiskebestandet til det nivå dei sjølv måtte ynskje. Fostolvatnet er eit "idyllisk" fiskevatn og vi skulle tru det var mange som ville prøve fiskelukka si nettop her.

Stavanger 6. mai 1975

Einar Berg